

Natatja

Av Peter Harold

Jag var i mitt esse när jag talade inför mina åhörare. Den ende som talade var jag. Oavbrutet.

— Det som ofta irriterat mig är förekomsten av alla dessa banala fredsdikter som man kan hitta i lokaltidningar, i föreningsblad, i skoltidningar och för all del här på Internet. Det är inte så pass illa att jag vill kräckas, men har någon av dessa dikter gjort världen bättre?! Knappast på Balkan, i Rwanda eller på Östtimor. Men det kändes säkert skönt för diktens upphovsman eller upphovskvinna att lätta lite på trycket... Varför skall jag ta del av en menlös fredsdikt som är tillägnad världens galna makthavare? Inte tusan är det jag som startat krigen!

Jag lät blicken svepa över auditoriet för att se om någon skulle reagera negativt. Det gjorde flera stycken, men endast med diskreta grimaser. Jag fortsatte:

— Tro inte att jag vill förlöjliga alla poeter som skapar rim och ramsor om ”Fred på vår Jord” och hur lyckliga vi skulle kunna vara. Jag har hela mitt liv fruktat för den dag då Den Stora Bomben släpps ner några mil framför mina fötter, och att jag under ett kort ögonblick skall skräckslaget stirra upp i det växande svampmolnet som reser sig högre än himlen, tills jag får nackspärr eller grillas av radioaktiv strålning - vilket som månne hända först.

— Ja, tänk er det där gigantiska atombombsmolnet som sliter upp din egen hemstad, alla dess invånare, alla dina vänner och bekanta. Ja, naturligtvis sker det en vacker dag, och vackra dagar skall man tillbringa ute på landet. Men du är aldrig längre bort än att du kan se det starka ljusskenet och sedan den mäktiga rökpelaren och den gigantiska hatten på molnet högt där uppe i himlen där vi under årtusenden inbillat oss att Gud suttit och styrt över oss.

Jag hade inga heliga kor, och det kunde mina åhörare tveklöst observera.

— Med all respekt för hans tidigare gärningar, men de sista århundradena verkar han ha förlorat kontrollen över tingens ordning här på Jorden. Och tusentals, ja kanske till och med miljontals fredsdikter har inte lyckats råda bot på det elände och hot som plågar Jordens invånare, anmärkte jag syrligt.

— Varför är jag så hätsk? Jo, därför att jag är född och uppvuxen i Sverige. För mig har krig varit något som funnits enbart i historieböckerna och på TV-nyheterna. Därför har en fredsdikt i länsstidningen inte haft någon upphetsande betydelse för mig. Jag har inte ens brytt mig om att lyssna på språket och melodin i fredsdikterna. Jag vet inte ens vad de handlar om. Det har för mig alltid varit en gåta varför man ens ödslar mental energi på att skapa något dylikt.

Min publik var tålmodigare än vad jag kunnat vänta mig. Kunde det vara så att de trots allt höll med mig när de hörde min förklaring?

— Så föll Berlinmuren och vi hoppades på en bättre framtid för vår värld. Men det har inte blivit så. Besviket har vi insett att våra fador bara flyttat sig längre bort. Det händer inte längre kring Östersjön eller längs Järnridån längre, där Warszawapakten och Nato stampat hotfullt i marken under det kalla kriget. Nej, istället dök de fasansfulla hoten upp på Balkan, vid Persiska viken, i det mörkaste Afrika. Till och med på paradisiöarna i Söderhavet! Långt från tryggheten hemma i Sverige.

— I denna trygghet sitter jag fortfarande framför TV:n, ständigt negligerande att det finns en värld utanför min egen som betyder något. Plötsligt dyker hon upp. Hon är kanske kring tretton år och ligger där avslappnad på marken med slutna ögon inuti min elektroniska möbel som sprider sitt blåa sken i det släckta vardagsrummet. Vinden drar lekfullt i hennes trassliga lockar som ruskar över hennes bleka panna. Jag ser inte hennes ögon eftersom hon blundar, men jag känner omedelbart att jag skulle vilja det. Hon har en söt näsa och tunna läppar. Hon är inte sminkad. Hon är varken barn eller kvinna.

En konstpaus.

— Hon är lik vilken som helst av dom flickor som jag svärmade för i min ungdom. Hon är lik studentskorna på bussen. Hon är faktiskt lik den unga barnvakten som svågerns småttingar tycker om. Hon är lik alla våra döttrar som håller på att växa upp och gå i blom. Den enda skillnaden mellan henne och de andra är det tragiska faktum att hon faktiskt är - ett lik!!! Hon trampade på en av de minor som fienderna eller hennes landsmän satt ut strax utanför hennes hemby. Vinden må leka med hennes lockar. Den kommer ändå aldrig kunna blåsa liv i Natatja igen!

— Kära åhörare! Det var i det här läget en oväntad tanke dök upp. Jag sade till mig själv att jag måste skriva en fredsdikt! Men det kan jag inte. Med ens känns alla klichéer förbrukade och oäkta. Jag kan inte vädja om fred på vår Jord i alla eviga tider. Ty jag vill inget hellre än att rikta ett fulladdat kulsprutegevär mot den jäveln som grävde ner trampminan som Natatja promenerade på utan att få en enda chans till att göra sitt misstag ogjort. Jag skulle krama av avtryckaren och inte släppa greppet förrän patronbandet var tomt! -Skamset måste jag erkänna att hämnd inte är ett bärande tema för en politiskt korrekt fredsdikt. Men det förklarar i alla fall den mekanik som gör världen till vad den är.

Jag fick ett nickande bifall från några som satt på första raden. Men jag hade inte presenterat den sista överraskningen ännu.

— Följande natt drömde jag om Natatja. Jag fann att hon låg behagfullt bredvid mig. Hon blundade som jag sett henne göra på TV:n och det väste lätt från hennes näsa, ungefär som om hon vilket ögonblick som helst skulle börja snarka. Omedveten om vilka som är hennes föräldrar faller jag för frestelsen att kyssa henne - på ett oskuldsfullt sätt som om hon varit min skolkamrat.

— I drömmen böjde jag mig framåt och gärningen var snart gjord. Hon låg där lika stilla i min stora säng som hon gjort framför nyhetsreporterens kamera i den krigsdrabbade byn på Balkan. Utan att möta några protester från henne lät jag min ena hand glida under lakanet längs Natatjas sida. Och i all oförstånd lät jag handen glida ner över hennes svala mage. Jag mötte något varmt och fuktigt, och kände hur det något mjuka som fanns där gled glatt mellan mina nypor. I absolut sista ögonblicket av min dröm insåg jag att jag höll i hennes inälvor som slitits ut genom ett öppet sår i buken orsakat av den kraftiga minan under hennes fötter. Denna dröm sade mer än vad tusen fredsdikter sagt mig förr!

Åhörarna tittade på mig med en motbjudande blick. Men de förstod vad jag menade utan att dra några slutsatser om mitt övergrepp på denna döda backfisch. Eller gjorde de det? Det var ändå dags för min slutplädering:

— Natatja kunde lika gärna ha varit en person som jag älskade. Fast allt jag såg var hennes livlösa kropp på TV. I verkligheten finns det flera som älskar henne på riktigt, och som saknar henne därför att hon nu är död. De har förlorat henne för alltid - medan jag själv bara hade en otäck mardröm som gick över så fort jag gått ut i köket och druckit ett glas kallt vatten, och sen var det inte mer med det.

— För alla som älskar någon — för deras skull — kan jag bara finna fyra ord till min fredsdikt:

”Låt det bli fred!”

— Ni andra som har talets gåva kan säkert hitta på dikter som rymmer helsidor, men för mig räcker dessa ord som är futtiga till antalet men viktigare än alla pacifistiska deklamationer tillsammans. Det gemensamma i våra tankar är att lidandet som krigsen orsakar måste ta slut. Och gör det inte det så kommer oron att hitta hem till oss igen förr eller senare. Varför tror jag det? Jo, därför att jag själv satt upp minor och vet hur man dödar en fiende. Kan det göras i Kosovo så kan det göras i Bohuslän eller vid Dalälvens strand. Krig är universellt. Freden är bara en paus mellan krigen. När är pausen över för vår del? Fundera på det mina vänner!

Och så gick jag ner från talarstolen medan några tvunget artiga spridda applåder ekade i den halvtomma hörsalen.

© Peter Harold 1999.